

TRADING CONCEPT ตอน เสพติด...หุ้น

วันก่อนเจอสาวนั่งสวยบน BTS ว่าจะเข้าไปทักทาย
คูตี่ **เรอถูกผีอำ**...สูญเสียอายตนะทั้ง 6 ไปอย่างสมบูรณ์
จมูกปากถูกคาดด้วยแอส...หุบปากด้วยบลูทอร์...ปลายนิ้วโดนทักติด
บนมือถือ ตาเง็งจ้องจ่อไม่กระพริบ ส่วนใจ...จวบหายเข้าไปในมือถือ
อย่าว่าแต่วัยรุ่นเลย ทุกวันนี้โซเชียล เสพติดกันตั้งแต่เด็กฟัน
น้ำนม ไปยันรุ่นฟันปลอม แล้วครึ

ทำไมคนเสพติดโซเชียลได้ขนาดนี้...สงสัยมานาน จนไม่กี่วัน
ก่อน...เพิ่งเจอคำตอบ **ทั้งหมดมีการจัดฉาก เตรียมการเอาไว้หมด** ราว
กับตำนานไอโวล เด็กวัดเจตีย์เลยก็ด้วย

ไม่ว่าจากแบบนี้ อาจพบเจอในตลาดหุ้นด้วย

Hook Model

ปรากฏการณ์เสพติดจอมแง่นี้ เกิดจากแผน 4 ขั้น ตาม
โมเดลตกเบ็ด ของเนียร์ อียาร์ (Nir Eyal) เพื่ออธิบาย วยอก
Facebook (fb) เป็นเคสตัวอย่างไปพร้อมๆ กันเลย

ขั้นที่ 1 : ตัวกระตุ้น (Trigger)

เกิดได้ทั้งจากภายในหรือจากภายนอก
อย่าง fb เริ่มควบคุมเรา ก็ด้วยการกระตุ้นจากภายนอก เช่น
คอย **ขึ้น Notification เตือน** บนหน้าจอ

ขั้นที่ 2 : ยับตัวลงมือ (Action)

เมื่อโดนกระตุ้นแล้ว จะลงมือหรือไม่ ขึ้นกับ 2 ด้าน คือ
1. เกิดแรงจูงใจมากพอ (Motivation)
2. สามารถเข้าถึงได้ไม่ยาก (Ability)
การกระตุ้นให้อยากรวย จูงใจแน่นอน แต่หากคำตอบคือ ให้
ไปหาความรู้และรู้ทำงานสัก 10 ปี ฟังแบบนี้ action คงเกิดยาก
ต่างกับ fb ที่ขึ้น Notification จูงใจ ยั่วยวนให้เราอยาก
ใช้โพสต์อะไร ใครส่งอะไรมาหาเรา **กระตุ้นต่อมเผือก** ได้จริงๆ
แถมวิธีการเข้าถึงก็แสนง่าย แค่ **ใช้นิ้วแตะเปิด App**...เราติดเบ็ดแล้ว

ขั้นที่ 3 : รางวัลที่ไม่อาจคาดเดาได้ (Variable Reward)

เรื่องเข็มขัดสั้น คาดไม่ถึง มักน่าติดตาม มีเสน่ห์ในตัวมันเอง

หลังได้เสพข้อมูล dopamine หลังเพราะตัวกระตุ้นครั้งแรกได้รับการ
ตอบสนอง แต่ขึ้นชื่อว่าเสพติด ย่อมไม่จบเท่านี้ **เหยื่อล่อติดไปจะ
ค่อยๆ ถูกนำเสน่อออกมา**

หลังเราลิ้มรส dopamine หยอดแรก fb จะกระตุ้นต่อเนื่อง
ด้วยการ feed เนื้อหาอื่นที่เราอาจชอบ เช่น โฟสของเพื่อนสนิทอีกคน
หรือโฟสของคนอื่นแต่เนื้อหากลุ่มเดียวกัน

การเข้าถึงนะหรือ... **เราแค่ใช้นิ้ว...เปิด ปิด ปิด**

เมื่อเสพจนสมองชุ่มโชกไปด้วย dopamine แล้ว ก็ถึงเวลา
สร้างความสุขอีกระดับ เพื่อสร้างการยอมรับจากสังคมและตนเอง

ขั้นที่ 4 : การลงแรง เพื่อมีส่วนร่วมยิ่งขึ้น (Investment)

เป็นธรรมชาติของโลก ในสายตาของหญิงที่เป็นแม่
“เด็กทุกคนในโลกน่ารัก แต่ลูกเราจะน่ารักกว่าเด็กคนอื่นนิดนึงเสมอ”
อะไรที่เรามีส่วนร่วม หรือลงทุนลงแรงไป สิ่งนั้นจะดูดีกว่า
ความจริง หลายบริษัทใช้เทคนิคนี้ ทำให้ลูกค้ารักสินค้าของเขามากขึ้น
ไม่เชื่อไปถาม IKEA ดู

ที่สำคัญ การเซ็นช่ยมือตัวเอง ว่าสุพแล้ว การได้รับการถูก
ยืนยันความดีนั้นจากคนอื่น ก็ยิ่งเป็นสุดยอดความสุขขึ้นไปอีก

ใน fb เราอาจลงแรง ด้วย **การเข้าไป comment** ในโฟสของ
เพื่อน **กดไลค์ กดแชร์หรือสร้างโฟสใหม่เอง**

หลังจากนั้นนะหรือ...ก็เราได้ลงแรงไปแล้วนี่นา ก็คงอยากรู้
ว่า เพื่อนเราคิดอย่างไร และมีใครบ้าง เห็นด้วยกับกับเรา

ไม่ต้องรอ Notification มาเตือน รอบนี้ เราเข้าไปดูเองเลย

Hook Model ที่สมบูรณ์ เกิดเป็นวัฏจักร ผู้หลงเข้ามาที่จะ
เข้าสู่วงจรเสพติด วนอยู่เช่นนี้...ตลอดไป

ข้อดีของ วงจร...เสพติด

เมื่อเราเสพติด นอกจากเจ้าของ App จะใช้คอนเทนต์ที่เรา
โพสต์ ไป Trigger **ดึงคนอื่นมาเสพติดเพิ่ม**แล้ว เจ้าของ App ยังใช้คอน
เทนต์ของเราเอง **ผูกเราไว้ให้เสพติดต่อไป**...เมื่อเรามีคอนเทนต์ที่ลงไว้
ยาวนาน มากพอ เราก็ไม่อยากไปเริ่มลงข้อมูลใหม่กับโปรแกรมอื่น

แต่สำหรับ **ผู้ใช้ fb** ที่เสพติด ได้ประโยชน์จริงหรือ?

การใช้เวลาหลายชั่วโมงต่อวัน วนลุ่มไปด้วยเนื้อหาที่ชอบหรือค้นหา

บ่อยๆ ก็เท่ากับว่า สดเวลาที่เราจะไปเจอความคิดใหม่ๆ มุมมองที่แตกต่าง ดังนั้นแทนที่จะได้พัฒนาความคิด กลับย่ำอยู่ที่เดิม ต่อย้ำความมั่นใจในชุดความคิดเดิมของตนเอง (ที่อาจถูกหรือผิดก็ได้)

Hook Model กับตลาดหุ้น

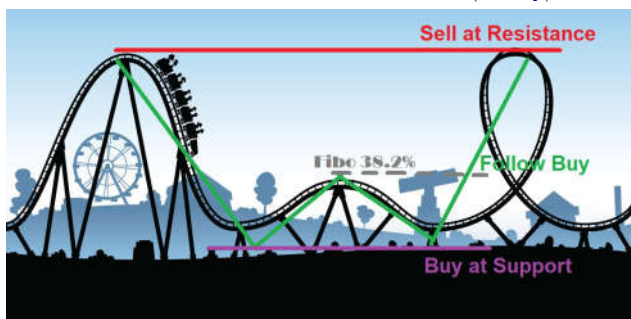
ตอนอ่าน Hook Model จบครั้งแรก ก็นึกถึงตลาดหุ้นเรา ไม่รู้ว่าจะเหมือนกันหรือไม่ เลยเอามาเล่าให้เพื่อนๆ ฟังเล่นเพลินๆ

ตัวกระตุ้น (Trigger)

ทุกเช้าตื่นมา ได้รับหุ้นดีดจากกลุ่มไลน์ลับ หรือเพจโค้ชในดวงใจ สายๆ ตลาดเปิด เจอตารางหุ้น Most Active, Top Gainer หรือแม้แต่ DW ที่วิ่งขึ้นหลายสิบเปอร์เซ็นต์...ตอนนี้ชักเริ่มหวั่นไหว

ยับยั้งตัวเอง (Action)

ตำนานจากปากเซียนตัวเป็นๆ ฟังแล้วอีกหิม (Motivation มาเต็ม) เลยเปิดบัญชีทิ้งไว้ แทนตอนนี้มีเงินสด เหลืออยู่ในบัญชีอีกนิดหน่อยจากการขายทำกำไรหุ้นตัวที่แล้ว แบบนี้ต้องจัดสักหน่อย ไปเทรดเทรดก็แสนสะดวกสบาย...ง่ายแค่ปลายนิ้ว(Ability)

คำคมเซียนหุ้น

ฮาร์วีย์ แมคเคย์ (Harvey Mackay)

รางวัลที่ไม่อาจคาดเดาได้ (Variable Reward)

เมื่อตีตัวขึ้นรถไฟเหาะแล้ว...ก็ใช้เวลาแห่งความฟินได้ล้นตลอด...ตอนวิ่งขึ้นว่าเสียแล้ว
ตอนถึงตัวลง...รับรองว่า เสียชานยิ่งกว่า หลายเท่าตัว

การลงทุน เพื่อมีส่วนร่วมยิ่งขึ้น (Investment)

ด้วย ego เทรดหุ้น ซื้อแล้วขึ้น...ก็ขายทำกำไร
ถึงซื้อแล้วลง...ก็ถือ...หวังเก็บกำไรอยู่ดี
พุดง่าย ๆ คือ เอาทุกตัว เก็บทุกเบ็ด

ผลตาม Hook Model คือ

ได้กำไร...ได้ทั้งเงินและความพอใจ...เสพติด
ยิ่งเราก้มก้ม ยิ่งแก้พอร์ต...ยิ่งมีส่วนร่วม...ยิ่งเสพติด
ไม่ขายไม่ขาดทุน...คอยเติมพอร์ต...เลิกไม่ได้
volume ของเรา...ไปเป็น Trigger ไล่คนอื่นต่อไป

=====

การเทรดหรือการลงทุนในหุ้นไม่ใช่เรื่องใหม่ แต่อยากให้ระวัง เพราะทุกคนมีโอกาสที่เฟลออกติดในเบ็ด (Hook Model) เสพติดความฟิน วันเวียนอยู่กับความฟินแบบไม่รู้ตัว

หากใครเข้ามาเล่นหุ้น มองหาความหวือหวา หวาดเสียวต้นเต้น หรือการเอาชนะ ใครคนนั้นก็ยอมได้สิ่งที่ต้องการนั้นกลับไป... แต่บางทีเป้าหมายนั้น ต้องแลกมาด้วยราคาที่สูง

หากบอกตัวเองเสมอว่าเข้ามาเปลี่ยนฐานะ มองหาอนาคต...Trigger อย่างตารางหุ้น Most Active, Top Gainer หรือหุ้นผีบอก อย่างเดียว คงไม่พอทำให้ใจเราหวั่นไหวได้

การเสพติด...ติดง่าย...แต่เลิกยากเสมอครับ...จารย์ดี

“นิสัยที่ดังาม...ก็เสพติดได้
พอๆ กับ...นิสัยที่ย่ำแย่
หากแต่...ให้ผลตอบแทนที่เหนือกว่ามาก”

“Good habits are as addictive as bad habits, and a lot more rewarding.”